ÇİÇEK

Yıl: 1 — ÖĞRENCİ DERGİSİ — Sayı:

Sahibi ve yazı işleri Müdürü
Morih Atalayson
Basıldığı yer :
Çelikcilt Matbaası
Klişeler :
Birlik Klişe Atölyesi

ÇİÇEK

ONBEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

FİYATI :
50 KURUŞ

SAYI: 4 YIL: 1

15 - Kasım - 1962

İDARE YERİ : Divanyolu Hacı Tahsin bey sokak No: 5
İSTANBUL

ÇİÇEK VE ÖĞRETMEN

ÇİÇEK büyüyor...

İstediği iklimi, aradığı toprağı buldu.

Bakan eller sağ olsun.

İlk sayımızı sizlere ulaştırırken verdiğimiz sözü unutmadık. Unutmayacağız da.

Çiçek çıktığı müddetce;

DAHA İYİYE, DAHA GÜZELE

parolasını kendisine bayrak edinecek gelecekte en güzel çocuk dergisi olacaktır.

ÇİÇEĞİ öğrencilerinize tanıtmakta gösterdiğiniz ilgiye ne kadar teşekkür etsek azdır.

Bununla beraber ender de olsa bazı okullarda karşılaştığımız durumu burada açıklamak, düşüncelerimizi sizlere de ulaştırabilmek bakımından yerinde olacak.

Çiçeği tanıtmak amacı ile okul okul dolaşırken (.....) okuluna da uğradık iyi karşılandık, ziyaret sebebimizi kısaca anlattık. Alâka bekledik. Aldığımız cevap bizi hayretler içinde bıraktı...

Müdür bey gayet eldeli soruyordu:

Galiba para kazanmak apartmanları dikmek peşetindesiniz.

Evet para kazanmak, maddeci bir inanışla her işin başında gelirdi. Ama bugün bütün insanlık maddeciliğe inanmış değildi ki bizde bu inançta olalım.

Hayır arkadaşlar. Hayır...

İlk gayemiz para kazanmak değildir. Bunu söylemeğe dergi ortada dururken bilmem ki lüzum varmı?

İnanın arkadaşlar bizde sizdeniz ve sizler gibi düşünüyoruz.

Tek amacımız çocuklarımızı zararlı yayınlardan korumak, onları geleceğe daha iyi hazırlamaktır.

Para konusu bizim için ikinci plânda kalıyor.

Bu müdür bey de zahmet edip çiçeğin sahifalarını çevirse idi eminim bu sözü söylemezdi.

Atam'dan İzler

O Gün

Yazan: Naile Ergül

Yine on kasım geldi.

Dillerde hep o konuşuluyor.

Bugün yemek, içmek, çalışmak fazla gibi bize...

Yollarda koşuşanlar yok. Sanki işini, gücünü unutmuş insanlar. Milletce tatil etmişler çalışmalarını. Sessiz, sessiz birini bekliyorlar. Selâmlamak için.

Bugün okul daha kalabalık. Her törende böyle olmuyordu. Anneler babalar. Minimini yavrular...

Hepimiz birbirimizin gözlerine bakıyoruz. Çünkü: onun bütünlüğü var.

Evet hepimiz biraz sonra işimize, gücümüze, dersimize döneceğiz ama:

Büyük milletle onunla konuşalım emanetlerini koruduğumuzu. Onunla her zaman bir olduğumuzu yine söyliyelim dedik.

Bugün on kasım. Gün ağarıyor ağır ağır.

Saatler. çanlarını çalıyor. 7, 8 işte dokuzu da vurdu.

Ufuktan bir baş yükseliyor. Yanda kırmızı boyaz ayyıldızlı bayrağım.

Çocuklarımın gözleri iki bayrak arasında yükselen başa takıldı.

Sarı altın sarısı saçlar pırıl ,pırıl gerilmiş yay gibi kaşlar gürmü gür.

Gökler gibi ulu denizler gibi engin

Mavi gözler. Alev, alev.

Öğrenciler. veliler, yutkundular baş tamamiyle çıktı. Türk'e uzakları ileriyi mutluluğu yan ve şerefi gösteriyordu. Gözler kapandı bütün vücutlar titredi hep bir ağızdan.

Atatürk ölmez insan Atatürk.

Okul bugün en büyük dersini yaptı.

Milletini yurdunu tanıdı yeniden sevdi. Atasına söz verdi Koruyacağız rahat uyu... Emanetini

Saat 9.5 geçiyor. Seni görüyoruz.

Açtık gönüllerimizi, içi seninle dolu.

Açtık bağırlarımızı, kalplerimiz senin için çarpıyor. Güçlüyüz...

Gözlerimiz senin gözlerinin içinde. aydınlık, mutlu Türkiyemizi görüyor. Muhuyuz.

(Devamı sayfa 9 da)

Kitapsız bilyliyon çocuk, susuz yetişen ağaca benzer.

Çağ - Milât - Yüzyıl

Günlük yaşayışımız içinde sık, sık duyduğumuz bir kelime vardır. ÇAĞ.

Bu öyle bir zaman ölçüsüdür ki süresi belli değildir. Gün gibi ay gibi sınırlanmış bir zamanı da göstermez.

Daima önemli olaylarla başlar, önemli olaylarla sona erer.

Bazan 3-5 yıl, bazan da 3-5 yüzyıl sürer.

70 - 80 yıllık insan ömrü çocukluk, gençlik, ihtiyarlık gibi bölümlere ayrılmıştır. Her bölüm bir çağ olarak düşünülüp çocukluk çağı, gençlik çağı, ihtiyarlık çağı diye adlandırılmıştır. Çünkü, her çağ arasında yaşama bakımından büyük farklar vardır. Çocukluk çağı gençliğe, gençlik ise ihtiyarlığa benzer mi?

Çağ milletlerin hayatında da yer alır.

Meselâ Osmanlı imparatorluğunun 600 yıllık ömrü dört büyük çaga ayrılmıştır.

1 — Kurulma çağı
2 — Yükselme çağı
3 — Duraklama çağı
4 — Gerileme çağı

Çağ kelimesi en geniş anlamını dünya tarihi içinde alır.

Dünyanın var oluşundan bugüne kadar geçen milyonlarca seneyi tarihçiler önce iki büyük çaga ayırmışlardır.

1 — Tarihten evvelki çağlar
2 — Tarih çağları

Burada ayrılmayı doğuran olay yazının, icadıdır.

İlk yazıyı günümüzden (5000) yıl evvel, Ortaasyadan gelip Mezopo-

***

Kitap ruhun ilâcıdır.

tamya denilen, Dicle ve Fırat nehirleri arasına yerleşen SUMERLİLER kullanmıştır.

Yazının bulunuşundan evvelki büyük çağ bizim için karanlıktır. Bu çağ hakkında bilgimiz yok denecek kadar azdır.

Edindiğimiz bilgiler, kazılar sonucunda elimize geçen kalıntılardan ibarettir.

Bilginler bu kalıntıları birbirleri ile karşılaştırarak bir takım bilgiler elde etmeye çalışırlar.

Fakat tarihi çağları bir kitap gibi okuyabiliriz. Çünkü kalıntılar arasında devri aydınlatan yazılara da rastlanır.

Yukarıdaki açıklamayı yaptıktan sonra (Çağ) kelimesinin tarifini yapabiliriz:

ÇAĞ: Bir milletin veya bütün dünyanın düşünüşlerinde yaşayışlarında olan değişikliğin ifadesidir.

MİLÂT

Çağ kelimesi gibi tarih derslerinde karşımıza çıkan bir kelime daha vardır. O da Milât'dır.

Bu İsa Peygamberin doğduğu aynı zamanda da kullandığımız takvimin başladığı gündür. Şimdiye kadar 1962 sene (10) ay (15) gün geçmiştir.

İsanın doğumundan evvelki yıllara Milâttan Önce (M. Ö.) sonraki yıllara da Milâttan sonra (M. S.) denir. Tarihleri yanına işaretleri konur.

Tarihler arasındaki fark nasıl bulunur?

İki tarihte Milâttan önce veya sonra ise birbirinden çıkarılır.

Biri Milâttan önce diğeri sonra ise iki tarih birbiri ile toplanır.

YÜZYIL

Milletlerin tarihinde yıllar, insan ömründeki günler gibi kısa kalıyor.

Bunu düşünen tarihçiler her yüz yılı birim olarak ele almışlar YÜZYIL (Asır) demişler.

İsanın doğumundan (Milâttan) bu güne kadar tam 19 yüzyıl 62 de sene geçmiştir.

Şimdi biz 20. yüzyıldayız. Bir olayın hangi yüz yılda olduğunu anlamak için evvelâ Tarihin yüzler ve binler evine bakarız. Meselâ yüzler evinde 7, binler evinde ise 1 varsa, 17 yüzyıl geçtiğini anlarız. Diğer rakkamlarda 18. yüzyıl içinde olduğumuzu gösterir.

Buna göre soldan iki sayıya bir ekliyerek tarihin kaçıncı yüzyılda olduğu bulunur.

Sim-il

İyi kitaplar, en iyi arkadaşlardır.

Cüce

—Derleme —
Osman Zeki YILMAZ

— Yemeğe bir kaşık yemek mb

Bir gün; çiftlik sahibi aşçısına güzel bir yemek pişirmesini söyledi. Aşçı yemeği pişirmeye başladı. Ocak başında odunları karıştırıyordu. Odunların arasından minimini parmak kadar bir adam çıktı ve aşçı ile konuşmaya başladı:

— Bana bir kaşık yemek verir misin ,dostum? Karnım çok aç, açlıktan ölmek üzereyim.

— Yemeğe ben karışmam. Onunla kaç kişinin karnı doyacak dedi ahçı.

— Aşçı. Onunla kaç kişinin karnı doyacak.

— Ne olursun, bir kaşık, yalnız bir kaşıkcağız ver, diye yalvardı cüce .

Aşçı onun acıklı durumuna üzülerek bir kepçe yemek verdi. Cüce kepçeyi alır almaz bir anda tenceredeki bütün yemekleri bitirdi ve ortadan yok oldu.

Aşçı korktu. ne yapacağını şaşırdı ,ağlayarak hıçkırıklar içinde çiftlik sahibinin yanına gitti, anlattı.

Çiftlik sahibi önce sözlerine inanmadı ve kızdı. Aşçı yemin etti. Bunun üzerine çiftlik sahibinin öfkesi merhamete döndü ve aşçıya ateşe yenidien et koymasını emrederek:

— Cüce gelirse kafasını kepçeyle kır, dedi.

Aşçı ocağa eti koydu. Biraz sonra pişmişti. O sırada cüce tekrar göründü. Torbasını göstererek aşçıdan bir parça et koymasını rica etti.

— Veremem, beyefendi kepçe ile senin kafanı kırmaklığımı söyledi. dedi aşçı. Cüce:

— Sakın ha dostum, dedi aşçıya. Birgün senin de başına bir felâket gelir, o zaman bende sana yardım ederim. Fakat şimdi bana yardım et. Evde karım hasta, bir parça yemek ver. Hastama götüreceğim, diye yalvardı.

Aşçı başından geçenleri düşündü, çiftlik sahibinin öfkesini hatırladı ve:

— Beni aptal yerine koyamazsın, dedi. Sonra ona gene acıdı' Bir kepçe yemek verdi.

Cüce kepçeyi alır almaz bir anda tenceredeki etleri yedi ve ortadan kayboldu.

Aşçı dövünüp durdu. Gözyaşlarını akıtarak çiftlik sahibine gitti. Çiftlik sahibi çok kızdı. Bağırdı, köpürdü ve aşçıya:

— Cüceye bir daha yemek verirsen seni kovarım, dedi ve tekrar gelirse onu öldür.

Aşçı yeniden yemek pişirdi ve cüce yeniden geldi.

— Seni maskara seni, Beyefendi öldürmekliğimi emretti, diye bağırdı aşçı, Cüce:

— Bir gün sende aç kalır, soğuktan titrersin, yapma. Cocuğum hasta aksırıp duruyor. Karım öldü. artık evimde pisirecek ve bir yudum su verecek kimsem kalmadı. Hasta cocuğum için olsun yarım kaşık yemek ver ,dive valvardı.

Aşcının bu sözlere kalbı sızladı ve ona hasta cocuğu için kepceyi uzattı. Cüce tenceredeki yemeklerin hepsini aldı ve kayboldu.

Şimdi aşçı kendi kendine kızıyordu, bağırıp çağırıyordu. «Cüce beni aldattı, yemeği çaldı» diyordu. O sırada çiftlik sahibi mutfağa girdi. olup bitenleri duyunca:

— Defol ahmak adam, diye bağırdı. Geceyi burada geçir, sabahleyin pılını pırtını topla, çık git! Ve çiftlik kâhyasını çağırarak yemek pişirmesini emretti. Şayet cüce gelirse onu derhal öldür, dedi. Çiftlik kâhyası:

— Başüstüne! dedi.

Tencereyi ateşe koyar koymaz cüce ortaya çıkarak, tencereyi gözeltlemeğe başladı. Kâhya:

Hain ,diye bağırdı, Sana yemek mi veririm.

Cücenin başına kepçeyle vurdu. Cüce yere düştü başı gözü yaralandı, kalktı ve ortadan kayboldu.

Kâhya yemeği pişirdi, Çiftlik sahibine götürerek:

— Cüce bir daha gelmiyecek artık! dedi...

Ertesi sabah evvelki aşçı eşyalarını bir torbaya doldurup mutfaktan çıkarken başı gözü sarılı olduğu halde cüce karşısına dikildi.

— Haydi gidelim dostum, ben sana yol için bazı şeyler vermek istiyorum. dedi.

Mutfaktaki ocağın altında, değerli eşyalarla dolu büyük bir ev vardı. Burası cücenin evi idi.

Cüce odalardan birinden süslü bir kutu çıkararak aşçıya:

(Devamı sayfa 19 da)

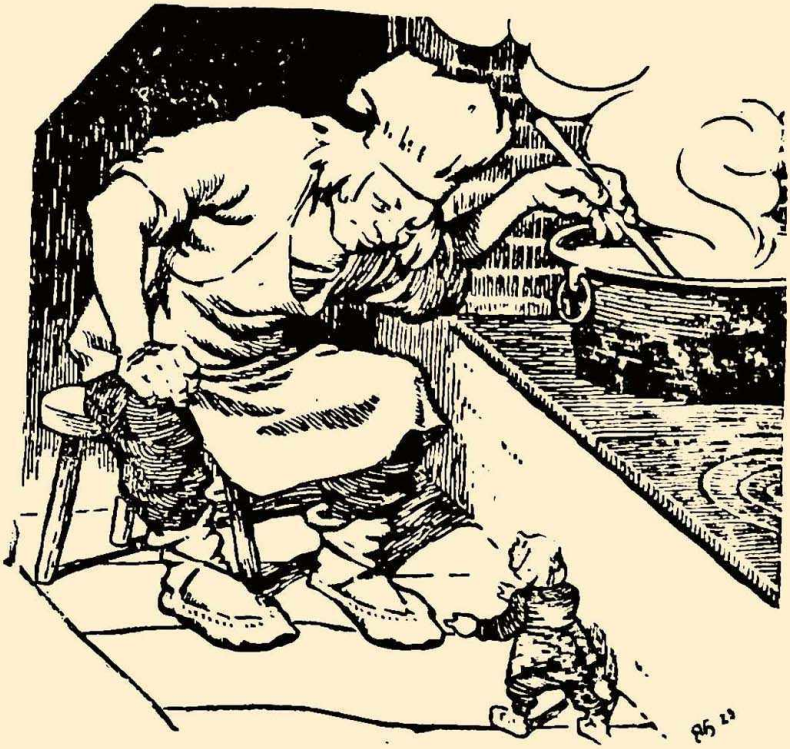

Yudrumuzun
Yeryüzü Şekilleri «Akarsular»

Akar sularımız çoktur. Fakat çoğu kısadır. Hatta kaynaklarından döküldükleri yer görülebilen ırmaklarımız var.

Avrupa kara parçasının ırmakları ne kadar durgunsa bizimkiler de o kadar coşgundur.

En bol suyu olan ırmağımızın çıktığı yer topraklarımızda döküldüğü yer yabancı ülkelerde neden tümü bizim değil bilinmez.

Bizim ırmaklar; sularını denizden ödünç almış gibi gene denize doğru koşarlar, sanki aldıkları borcu bir an evvel ödemek isterler.

Toroslar Anadolumuzun bir paravanasıdır.

Karadenizden esen rüzgârların getirdiği suları toplayıp Çoruh, Yeşilırmak, Kızılırmak, Sakarya nehirleri ile gene Karadenize yollar.

Akdenizden esen rüzgârlar karşılarında gene Torosları bulur. Bulutlar gene burada su olup Aksu, Göksu, Seyhan, Ceyhan ırmakları ile Akdenize döner.

Ege denizinden karalara doğru esen rüzgârlar ise bir elin beş parmağı gibi uzanan Batı Anadolu dağları karşılar.

Gediz, B. Menderes, K .Menderes ırmakları aldıkları suları Ege denizine iade ederler.

Dikkat ederseniz ırmaklarımız aldıkları borcu gene aldıkları yere ödüyorlar.

Fakat Fırat ile Dicle öylemi? Neden Doğu Anadolu dağlarından aldıkları borcu gene Doğu Anadolu dağlarına ödemiyorlar da gidip Basra körfezine sularını döküyorlar?

Suriye ve Irak çöllerini çok susamış gördüklerinden mi?

İşte Karasu ve Murat suları yüzlerce kilometre batıya doğru uzanırlar da sonra birleşip Fırat olup güneye dönerler.

Karasu Erzurumun Dumlu dağından doğar. Kayalardan kayalara atlar. Köpürür, çağlar. Balaban boğazından düzlüğe çıkar. 45 kilometre uzunluğundaki 15 kilometre genişliğindeki Erzincan ovasına gelince yorgunluğunu gidermek ister gibi durgunlaşır, yayılır. Sonra Kemah boğazına doğru yol alır. Tekrar hızlanmağa başlar. Birden bu hız baş döndürücü olur, çünkü 200 metrelik bir uçurumu geçer.

Şeytan köprüsü boğazında çetin bir savaş başlar, sağındaki solundaki altındaki kayalara çarpar. Yumuşak su, sert kayaları aşındırır oyar parçalar.

Nihayet kardeşi Murat suyu ile kucaklaşır.

Beraberce daha gürleşirler. Birleşen bu iki kardeşe önceleri (BURAT) denmiş. Sonra Burat Fırat olmuş.

Karasu: Erzurum ve Erzincan

Murat da: Muş ovasını yeşilliğe bürüdü.

Fırat: Malatya ve Urfa, Gaziantep düzlüklerine yürüdü.

AKAR SULARIMIZIN UZUNLUKLARI

Fırat	953	Km.
Kızılırmak	1151	»
Sakarya	790	»
Seyhan	516	»
Ceyhan	474	»
Dicle	452	»
Aras	435	»
Yeşilırmak	416	»
Çoruh	360	»
Gediz	350	»
B. Menderes	215	»

Not: Dicle ve Fırat ırmaklarının uzunluğu yurdumuzdaki kısımlarıdır.

Bir insanın değeri, okuduğu kitaplara eşittir.

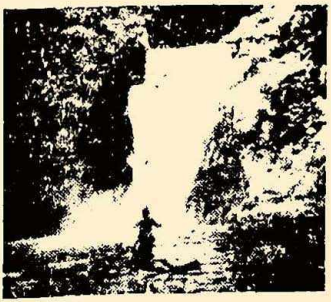

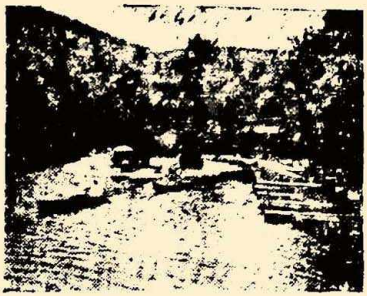

(Baştarafı sayfa 3 de)

Ellerimiz. senin yaptığın işlere tututunmuş güvenli...

Kafamız çizdiğin yolun ışıkları ile Aydınlık, mutlu Türkiyemizi görüyor. Mutluyuz.

Yükselmek bizim.

Sen bizimsin...

Türkiye bizim.

«Ne mutlu Türküm diyene»

Bize verdiğin yurt mutlular ülkesi olacak.

Taşında toprağında gözünün, elinin izi var.

Biz de izler bırakacağız.

Biz ağlamıyoruz. Seni kaybetmedik ki.

Biz hepimiz seni toplandık konuşuyoruz.

Bu millet ölmez işte Atası ölmedi diye. Cihana seni örnek vererek konuşuyoruz.

Adın alın yazımızda. Doğan çocuk seni tanıyor resmini görünce gülüyor. Yaşasın Atatürk diye ellerini çırpıyor.

10 Kasım seni konuşma günümüz.

10 Kasım senin bizden bedenen ayrıldığın gün ölüm günün değil çünkü ölmedin...

Kahramanlar ölmez.

Ordularımız emirlerini ezberliyor.

Gençlerimiz yolundan gidiyor.

Bebeklerimiz resmine bakıyor.

Türkiye tümiyle senin önünde...

Bize 1881 lâzım. Doğduğunu işittik. Öldüğünü kabul etmiyoruz. Etin kemiğin insanı öldü.

Fikrin, ülkünün Türk milletinin Mustafa Kemali yaşıyor. İşte önümüzde..

Okullar açılalı iki ay oldu. Bende onu konuşuyorum, ben de onun için şiir okuyacağım diye dizi dizi olmuşlar, Rahat uyu. Her Türk eti, kemiği, ruhu, sevgisi ile senden bir parça

GÜZEL SÖZLER

Hayat bir aynadır. Güler yüzle bakarsan oda size güler. Kaşlarınızı çatarsanız oda size suratını asar.

⁂

Biricik iyi olan şey bilgidir.
Biricik kötü olan şey cahilliktir.

⁂

Mal kaybeden birşey kaybetmez
Şeref kaybeden herşeyini kaybetmiştir.

⁂

Gördüklerinin yarısına inan
İşittiklerinin hiç birisine inanma.

Heybe

Yazan: T. Kılga

Anlattılar, dinledim... Hoşuma gitti. Sizlere de anlatayım dedim.

Vaktiyle Türkiyenin doğusunda, aslında büyük bir göl olan Hazer denizinin civarında dolaşan aksakallı, temiz yüzlü bir bilgin varmış.

İyi ahlâkı, güzel konuşması, sonsuz bilgisi ile bu ihtiyarı herkes severmiş.

Kimin başı darda kalsa Onu arar, O'nu bulur, O'na dert yanarmış.

Şimdiye kadar derdine derman olmadığı kimse kalmamış.

Bu kıymetli ihtiyarın Tanrıdan başka kimsesi yokmuş.

Sırtında cübbesi, omuzunda heybesi diyar diyar gezermiş.

Birgün; yolu Hazer denizinin kenarına düşmüş.

Niyeti karşı kıyılara geçip oraları da dolaşmakmış.

Binmiş bir kayığa. Çıkmış yola

Bir kayıkçı, bir de O...

Aradan ne kadar zaman geçmiş bilinmez, birden gök yüzü kararmış. Dört bir yanı kara kara bulutlar kaplamış. Deniz kabarmış; sandalı beyaz köpüklü dalgalar sarmış...

Bir fırtına kopmuş ki eşine az rastlanır...

Can derdine düşmüş kayıkçı ile ihtiyar...

Aniden koca bir dalga gelmiş vurmuş ufacık tekneye, aşmış üstünden geçmiş karşıya.

Meğer göz dikmiş Hazer, ihtiyarın heybesine. Takmış dalganın önüne alıp gitmiş...

Bunu gören ihtiyar başlamış saçını sakalarını yolmaya. Kayıkçı bu duruma dayanamamış avutmak istemiş.

— Giden heyben oldu. Ya canın gitse idi ne olacak? diye konuşmuş.

Zavallı bilgin bakmış, bakmış ta kayıkçının yüzüne:

— Giden heybem değil bendim. Şimdi karşında gördüğün boş heybeden başka bir şey değil.

Demişte kaldırıp kendini sulara atmış.

Sonradan anlaşılmış ihtiyarın heybesinin esrarı. Meğer dolu imiş içi, her derde deva olan kitaplarla.

Bu bir hikâye ama, gerçeği aydınlatan bir hikâye..

İnsanı, insan yapan okumaktır. Okumanın da aracı kitaptır. Okunan herşey akılda kalmaz. Fakat kitap yırtılmadıkça, yakılmadıkça içindeki satırlar silinmez.

İhtiyar bilgin çok okumuş, okuduğu kitapları bir gün lâzım olur diye düşünerek kaldırıp atmamış peydahladığı bir heybe içinde diyar diyar taşımış.

Bir insan ne kadar çok okursa okusun okumanın sonu gelmez. Dünyada okumak kadar tatlı bir şey yoktur. Yeterki okumanın tadını almalı...

Artık heybe devri geçmiştir. Şimdi her okuyan insanın evinde bir kitaplığı vardır. Okuduğu kitabı heybeye değil kitaplığına koyar.

Kitaplığa yalnız okunan kitaplar değil okunacak kitaplar da konur. Gerektikçe alınıp okunur.

Kitap, dergi insanın en iyi arkadaşıdır. İyi kitaplar iyi dergiler insanı olgunlaştırır. Doğru yola yöneltir.

Okuyun çocuklar; çok okuyun. Kitap okuyun, Dergi okuyun, ne isterseniz onu okuyun...

Yalnız iyisini sorup öğrenin ondan sonra okuyun.

Kitaplıklar; para kasalarından daha kıymetlidir.

SİMBA

Yazan: Turhan Kılga

(Geçen sayıdan devam)

— Doktor sana bir şey soracağım.

Ama doğru cevap vereceksin diye söze başladım. Kızarttığı sucuk parçasını yerken

— Sor diye cevap verdi.

— Uykuyumu yoksa sucuğumu çok seversin.

— Her ikisini de.

— Yoo... Birinden birini seçeceksin.

— Uykuyu.

— Öyle ise uykunun arasında sucuk kokusunu nasıl aldın.

— Uykumun arasında almadım ki Oktaya bakmak için kalkmıştım. Kokuyu alınca geldim.

— Buna da inanmadım.

— İster inan, ister inanma

Nöbete kalkalı epi olmuştu. Uykumda gelmişti. Saatimi çıkararak zamanı anlamak için baktım. Saat 3 e geliyordu. Benim nöbet biteli yarım saatten fazla olmuştu. Nöbet sırası doktorda idi. Herşey kendiliğinden hal olmuştu.

Ben uyandırmadan nöbete kalkan doktor nöbet zamanını yalnız geçirmemek için beni lâkırdıya tutmuştu. Güldâm

— Haydi doktor Allah rahatlık versin diyerek kalkıp yürüdüm.

— Dur... dur...

Diye arkamdan koşan doktor. çadırın kapısı önünde yolumu kesti:

— Nereye gidiyorsun yahu,

diye bağırdı.

— Yatmağa.

— Sana söyliyeceklerim var yarın sabah konuşuruz.

— Şimdi söylemeliyim.

— Neden?

— Başkası duysun istemiyorum.

— Zarar yok. Sabahleyin bir kenara cekiliriz söylersin.

— Ne olur on dakika daha yatmasan.

— Uykum geldi.

— On dakika ile ölmezdin ya.

— Peki söyliyeceğin önemli şey nedir?

— Hiç... Bir hikâye...

— Şimdi zamanı mı bunun.

— Zamanı, zamanı...

— Bu hikâyenin adı ne?

— Şey...

— Şunun adına korku desek olmazmı.

— Tamam, nerden bildin.

— Bilmiyecsek ne var kahramanı karşımda.

— Vallahi Tekin bu sessizlik kor-

kutuyor beni. Nasıl olsa vakit geçti on dakika daha dur da beraber yatalım.

— Vay seni korkak vay... Yola çıkmadan böyle konuşmuyordun. Demek hepsi palavra imiş. Şimdi anlaşıldı...

Birbirimize takılarak çadırların etrafında dolaşmağa başladık. Vakit öldürmek için biraz dal kestik. Ateşleri kuvvetlendirdik. Sonra gidip Ahmedi uyandırıp nöbeti ona teslim ettik.

***

Sabahleyin horoz yerine doktorun sesi ile uyandık. Neşesi yerinde idi. Gülüyor, şakalaşıyordu.

— Haydı baylar kahvaltıya... Çaylar hazır, ekmekler kızardı. Teker, teker yataklarımızdan inerek dışarı çıktık.

Oktay da kalkmıştı. Yavaş, yavaş çadırın önünde geziniyordu.

— Nasılsın Oktay?

— Demir gibi.

— Doktor yaranı gördü mü?

— Sizden evvel baktı,

— Peki ne dedi?

— Birşeyin kalmamış yarın yola çıkabiliriz dedi. Artık acısı, sızısı yok.

— Büyük bir tehlike atlattın verilmiş sadakan varmış.

— Allahtan timsahın gelişini çabuk farkettim de bağırdım. Yoksa benim kemiklerimi bile bulamazdınız.

— Ne ise unutalım bunları.

Oktayı da aramıza alarak ettiğimiz kahvaltı çok neşeli geçti. Hepimizin keyfi yerinde idi.

Kahvaltıdan sonra Simba ile beraber etrafı dolaşmaya çıktık. Uzun bir müddet nehir boyundan gittik. Gittikçe daralan yolumuz bir an geldiki geçit vermez oldu. O zaman ormanın içlerine daldık. Ağaç dallarını bazan keserek, bazan eğerek güçlükle kendimize yol açmak mecburiyetinde kaldık. Bir saatlik bir zamanı da böyle yürüdük. Sonra Simba geri dönerek parmağını ağzına götürüp sus işareti verdi. Yanına kadar sokuldum.

— Yerliler.

dedi.

(Devamı gelecek sayıda)

Medeniyete giden yolun köprsü kitaptır.

***

Kitaplar; bilgisizlik karanlıklarını yok eden ışıklardır.

Her okunan kitap insan zekâsını daha çok genişletir.

⁂

İnsanı kitaplar yükseltir.

⁂

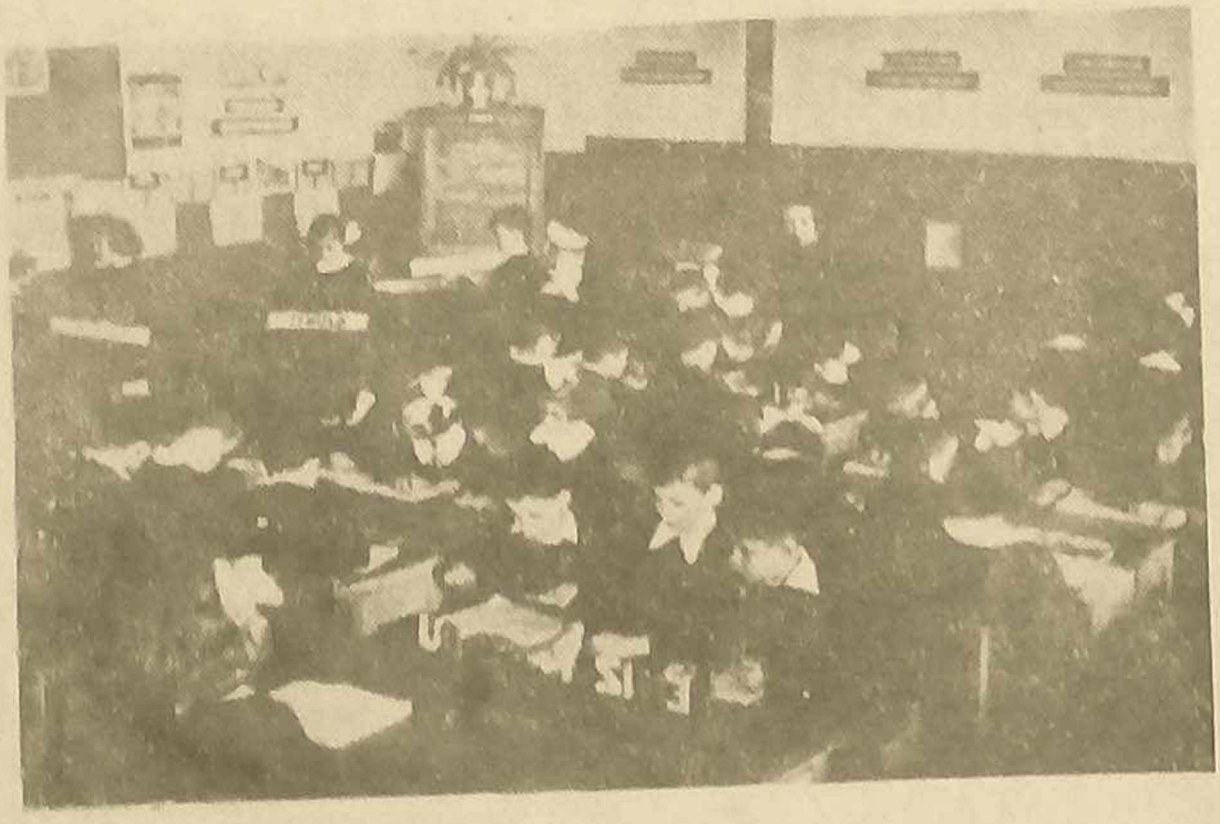

Fatih Çapa İlkokulu

Kadıköy İkbaliye İlkokulu

Üsküdar Hattat İsmail Hakkı İlkokulu

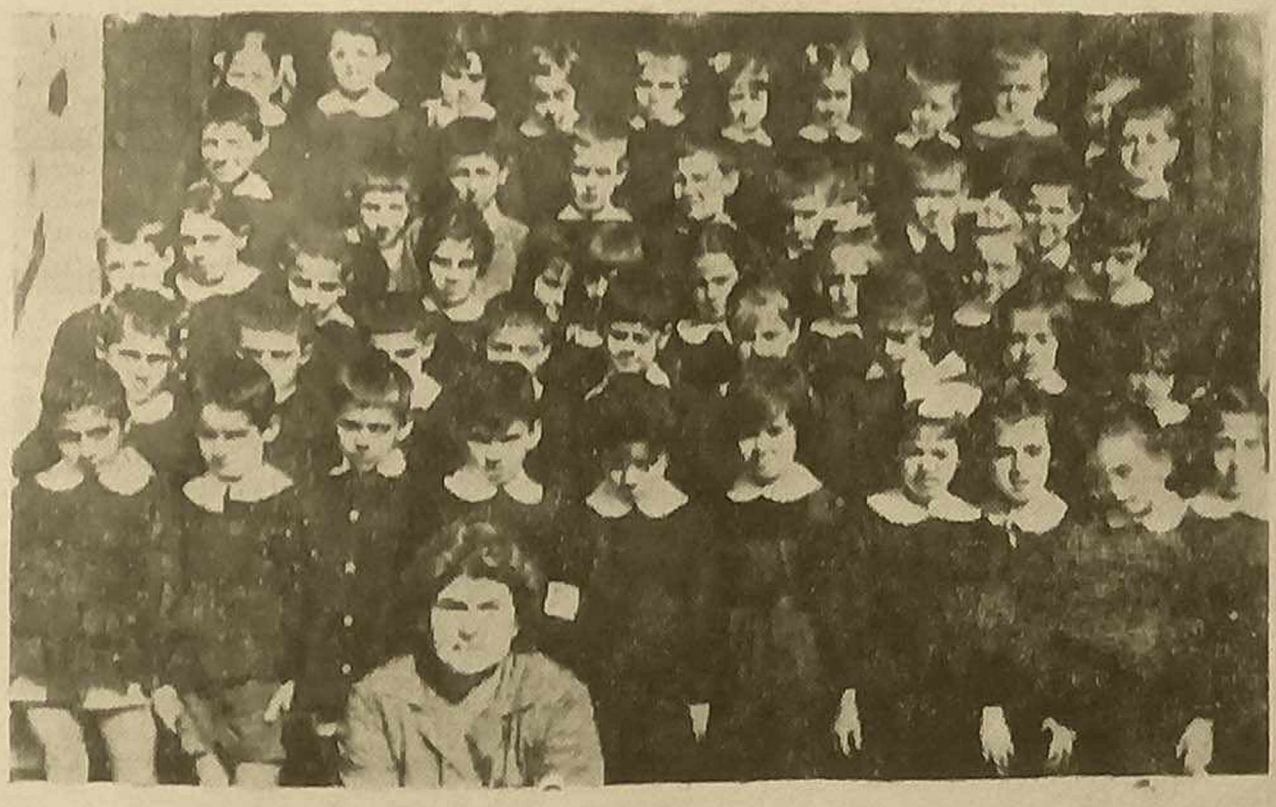

Eminönü Kadırga İlkokulu

Genel Kitaplıklarda Nasıl Hareket Edilir

Okumak, insan için nasıl zevktir. Herkese ihtiyaç

Kitap dergi, gazete okuyanı kıymetlendiren, geleceğe hazırlayan en iyi arkadaşlardır.

Bununla beraber bütün kitapları, dergileri almak herkes için mümkün değildir. Çünkü çok paraya ihtiyaç vardır. Hele geçmiş yılların kitapları paranız olsa da bulunmaz.

Bu sorunu gidermek amacı ile şehirlerde GENEL KİTAPLIKlar kurulmuştur. Buralarda her türlü kitap, dergi, gazete bulunur. Genel kitaplıklara girmek serbesttir. Ancak uyulması gereken kurallar vardır. Bunların en önemlilerini aşağıya yazıyorum okuyun unutmayın

KURALLAR

1 — Mümkün olduğu kadar sessiz hareket edin.
Çünkü sizden başka kimseler de vardır.

2 — Yürürken ayaklarınızın ucuna basın.

3 — Yüksek sesle konuşmayın.
Konuşmak zorunda kalırsanız başkalarının duyamıyacağı bir sesle konuşun.

4 — Okuduğunuz şeyi dudaklarınızla değil gözlerinizle okuyun.

5 — Bir şey sormak ihtiyacını duyarsanız Kitaplıktaki vazifelilere sorun.

6 — Aldığınız kitabı hırpalamayın.
Onu sizin gibi daha nice'leri okuyacak.

7 — Sahifeleri çevirirken parmaklarınızı tükrüklemeyin.

8 — Okuduğunuz kitapta önemli gördüğünüz yerin altını çizmeyin. Yanınızdaki deftere yazın.

9 — Sahifeleri katlayıp kıvırmayın.

10 — Vazifelilerin haberi olmadan kitaplıktan dışarı kitap çıkarmayın.

S. Atalaysun

Kitaplar gerçeğin kılavuzudur.

∴

Kitapsız hayat; kör sağır ve dilsiz yaşamaktır.

∴

Bir evin en seçkin süsü kitaptır.

∴

En faydalı armağan kitaptır.

∴

Kitapsız ev, ışıksız bir yuvadır.

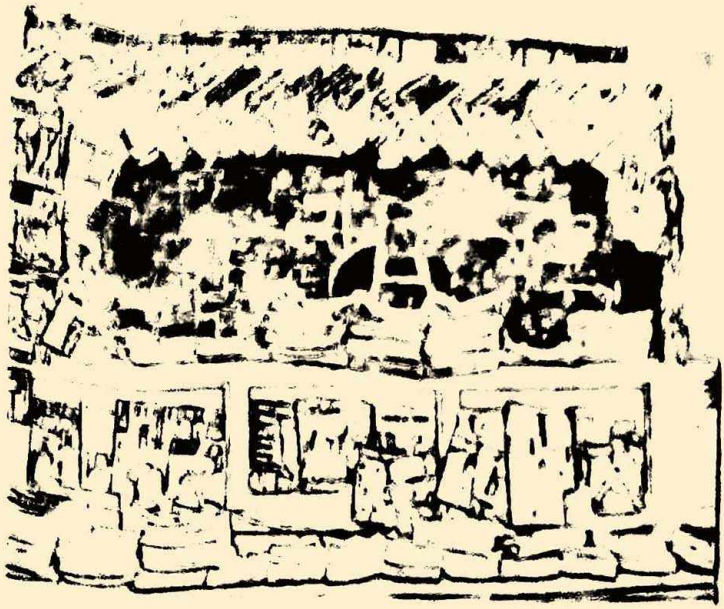

Kitaplık Dükkânında

KİTAP İÇİN, GÜZEL SÖZLER

İyi kitaplar hazinelere benzer. Sıkıntılı zamanlarımızda onlardan faydalanırız.

∴

Çocuklarını kitapsız büyüten babalar onları manevî açlığa mahkûm etmişlerdir.

∴

Zekâ, okudukça parlıdar.

∴

Kitaplar yolumuzu aydınlatır.

∴

Az kitap fakat öz kitap.
Çiçek Dergisi okuyanı olgunlaştırır.

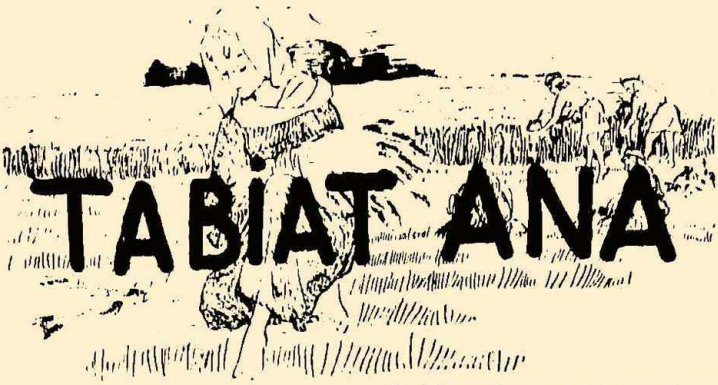

ISI BİR ENERJİ KAYNAĞIDIR

Hiç düşündünüz mü güneş yalnız aydınlık veren, ısısı olmayan bir varlık olsa idi dünyanın durumu ne olurdu?

Yazı, kışı gözünüzün önüne getirin. Gece ile gündüzü karşılaştırın. Aradaki fark kendiliğinden çıkar. Dünya gittikçe soğuyan bir yer olurlu değilmi?

Isınmak için sobalarımızı yakar, üstümüze kürkler giyerdik.

Ama birgün gelir. Yakacaklar tükenirdi. Soğuk dünyada yaşayan bitkiler yeşermez, koyunlar, kuzular dayanamayıp ölürdü.

Böylece dünyadaki bütün hayat söverdi.

Bakın şimdi bile her mevsim ile ayrı sebzeyi, ayrı meyvayı yiyemiyoruz. Çünkü bütün bitkiler çeşitli ısı altında yeşerir, gelişir meyva verir.

İnsanların da kendi özel sıcaklığı vardır. Bu 36,5 derecedir. Vücudumuzun sıcaklığı 37, 38 dereceye çıksa veya 36, 35 dereceye düşse hastalanır yatarız.

İnsan vücudunun gerekli ısısını yeliğimiz gıdalar verir.

Solunum ile aldığımız havanın oksijeni kana karışır aldığımız besinleri vücudumuzun içinde yakarak ısıyı meydana getirir.

Dünyamız da güneşten ayrıldığı zaman güneş gibi bir ısı kaynağı idi. zamanla soğudu üstü kabuk bağladı. Ve hayat var oldu.

Bugün gene dünyamızın ortası ateş halindedir.

Yer yüzünden derinlere doğru inildikçe sıcaklık artar. Bu artışlar (33) metrede (1) derecedir.

Yukardan beri dikkat etmişsenizdir ISI ve SICAKLIK kelimelerini ayrı ayrı yerlerde kullandım. Çünkü ISI ile SICAKLIK aynı şey değildir. Aralarında fark vardır. Isı sıcaklığı meydana getiren şeydir...

Bugün ısı (30) derece denmez. Bugün sıcaklık (30) derece denir. Söylediğimiz şey havanın sıcaklığıdır. Yoksa güneşten aldığı ısı miktarı değildir.

Isıyı meydana getiren şey, moleküllerin hareketidir.

(Molekül: Bileşik cisimlerin en ufak parçasıdır.)

Cisimler ısının etkisi altında kalınca hacimleri büyür (genleşir) ve katı cisimlerin boyları da uzar. Bu kaidenin dışında kalan bir tek cisim

vardır. O da sudur. Su soğuyup buz haline geldiği zaman da hacmi büyür.

Her cismin ısı altındaki hacminin büyümesi aynı değildir. Değişik, değişiktir. Kimisi daha çok genişler, kimisi daha az. Buna (GENLEŞME KATSAYISI) denir. Katı cisimlerde bir de (UZAMA KATSAYISI) vardır. Yukarda yazdığımız gibi katı cisimler genleşirken uzarlarda.

Katı cisimlerin GENLEŞME KATSAYISI, UZAMA KATSAYISI'nın 3 katıdır.

Cisimlerin sıcaklıkla genleşmelerinin günlük hayatımızdaki önemi büyüktür.

Bilmem hiç dikkat ettiniz mi tiren, tramvay yollarını meydana getiren rayların birbirlerine eklendikleri yerlerin aralarını daima birkaç santim açık bırakırlar. Bu demir olan rayların yazın sıcakların artması üzerine uzayarak meydana getireceği arızayı önlemek içindir.

Raylar uç uca eklense idi. sıcaklar artınca uzayacak birbirlerini iterek yolları iğriltecekti. Böylece üzerinde işleyen araçları işlemez hale getirecekti.

Telefon telleri yazın sarkmazlar mı?

Cisimlerin katı halinden sıvı haline geçmelerine (ERGİME) denir.

Ergime ısının artması ile olur.

Bütün cisimler aynı sıcaklık derecesinde ergimezler.

Her katı cisim belirli bir basınç altında belirli bir sıcaklık derecesinde ergimeğe başlar. Ergime süresince sıcaklık sabit kalır.

Bazı (mum, tereyağı, lâstik, cam, sakız gibi) cisimler ısıtıldıkları zaman evvela yumuşar sonra ergir.

(Başlarafı sayfa 7 de)

— Al dostum... Bu senin bana ettiğin iyiliklerin armağanıdır. Kutunun üzerine şahadet parmağın ile vurunca bütün isteklerin olacaktır.

Aşçı teşekkür etti ve hemen mutfağa döndü. O sırada mutfakta çiftlik kâhyası vardı. Aşçı, kutusunu çıkardı üzerine parmağıyle vurarak:

— Yolcu için bir torba ekmek... dedi.

Derhal önüne torba dolusu ekmek geldi. Kâhya şaşkın şaşkın bakındı durdu.

— Arkadaş bu kutuyu nereden aldın? diye sordu.

Aşçı olanı biteni kısaca anlatıp vedalaşarak yola koyuldu. Çiftlik kâhyası yanlızca kaldığı zaman «Akşamki suçumu affettirmeliyim, bana da böyle bir kutu lâzım» diye düşündü. Tencereyi ocağa koyarak yemek pişirmeğe başladı. Cüce ortalıkta yoktu. Kahya:

— Cüce dostum niçin bize misafir gelmiyorsun? diye seslendi.

Cüce:

— Beni neden çağırıyorsun? Bende daha aşçının verdiği çok yemek var, diye cevap verdi .

Çiftlik Kâhyası :

— Hiç olmazsa bir tadına bak, sana ikram ediyorum... dedi.

Cüce, biraz yemeğin tadına bakarak :

— Teşekkür ederim; haydi bize gidelim, senin minnettarınım.. diye konuştu.

Çiftlik kâhyası bu sözü bekliyordu zaten, derhal cücenin ardına düştü, birlikte gittiler. Cüce ona da bir armağan kutu verdi. Çiftlik kâhyası daha teşekkür etmeden koştu, çiftlik sahibinin yanına geldi ve sihirli kutuya dikkatle bakmasını rica etti.

Kâhya parmağıyla kutunun üzerine dokundu. Kutu hemen açıldı. İçinden elinde uzun bir demir çubukla cüce çıktı. Kâhya ile efendisini öldüresiye döğmeye başladı. Sonra cüce de kutu da birden bire ortadan kayboldu. O günden bu güne cüceyi ocak başında bir daha gören olmadı.

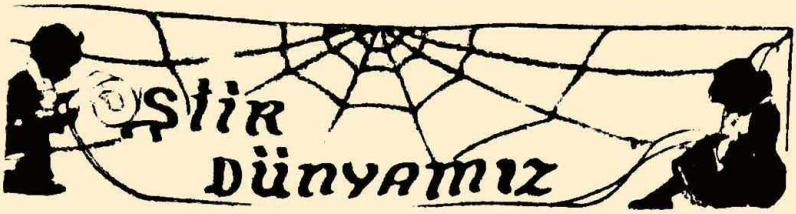
Şiir
Dünyamız

SEN BİR GÜNEŞTİN

Karanlık günlerden
Sen kurtardın bizi
Büsledin adınla
Sanlı tarihimizi

★

Başa geçtin,
Çiğnedik, yok ettik düşmanı.
Millet hürriyet dedi,
Attın baştan sultanı

★

Sen bir güneştin.
Samsundan doğdun.
Yurdu baştan başa
Nura boğdun

Nevin Öskala
No. 212
Çapa İlkokulu

SONBAHAR GELİNCE

Dallar boynunu bükmüş
Diyor düştü yaprağım,
Yapraksız, yeşilliksiz
Bilmem ne yapacağım?

★

Leylek, kırlangıç diyor:
— Çok kalırsak üşürüz
Allahaısmarladık.
Sahara görüşürüz

★

Rüzgârlar da sertleşti
Güneş erken kaçıyor
Çember, topaç, körebe
Bize kucak açıyor

★

Ayvayla nar da çıktı.
Hava biraz serince
Her şeyde değişme var
Şu sonbahar gelince

Nadia Saltacıyan
S. Mesrobyan Okulu

ÇİÇEĞİM

Onbeş günde bir gelirsin
Bizleri sevindirirsin.
Sayfaların bilgi dolu
Yolun kültür, ışık yolu

★

Seni gören, seni sever
ÇİÇEK, çiçekten güzel der.
Havamısın, içime doldun.
Sen benim ÇİÇEĞİM oldun.

Neşe Karaslan
3/C
Çapa İlkokulu

ÖĞRETMENİM

Yüzün güzel, kalbin sıcak.
Açtın bana hemen kucak.
Bir annemde sensin benim.
Sevgili öğretmenim ...

★

Sende imiş doğru, güzel.
Bir gülüşün ömre bedel.
Sevdim tatlı dilini
Ver öpeyim elini.

Ayfer Karakule
5/F
Kadirga İlkokulu

Ahmet Mıtad Efendi

(1844 - 1912)

Tanzimat devrinin ünlü yazarlarından Ahmet Mithat Efendi 1844 yılında İstanbul'da Tophane'de doğdu. Ahmet 6 yaşındayken babasız kaldı. Birkaç yıl sonra annesi Ahmet'i Mısır Çarşısında bir aktara çırak verdi.

Sonra ağabeyisi ile birlikte Vidin'e gitti. Beş yıl kaldıktan sonra İstanbul'a döndü. Tekrar Vidin'e gittiği zaman, Ahmet Niş'teki Rüştüye okuluna verildi.

Rüştiyeyi bitirdikten sonra Rusçuk'ta yüz kuruş aylıkla bir memurluğa atandı.

Memurluğunu yaparken Fransızca dersleri de alıyordu. Çalışkanlığı ile Mithat Paşanın dikkatini çekti. Çok sevdi, çok beğendi. Kendisine «Mithat» adını verdi.

Ahmet Mithat ilk defa Tuna gazetesine yazı yazmaya başladı. Fransızcasını ilerletmek için çalıştı. Fransızca şiirler ezberledi.

Mithat Paşa, Bağdat valisi olunca, Ahmet Mithat'ı da beraber götürdü. Ona «Zevra» adıyla çıkarılacak bir gazetenin müdürlüğünü verdi.

Ahmet Mithat, Avrupa'dan gelen kitapları okuyor, bilgisini artırmak, kültürünü genişletmek için durmadan çalışıyordu.

Bağdat'ta Şarklı bir filozoftan Farsça, din ve Felsefe dersleri aldı.

Ahmet Mithat, ilk kitabını da Bağdat'ta yazmıştır.

Ağabeyisinin ölümünden sonra İstanbul'a geldi. Ailesinin bütün yükünü üzerine aldı. «Ceride-i Askeriye» dergisinde yazı yazarken Tahtakale'deki evinde kurduğu küçük bir matbaada, bütün ev halkıyle birlikte dizip, bastığı kitaplarını satılmak üzere aktarlara gene kendisi dağıtmıştı.

Ömürleri pek kısa olan; Dağarcık, Kırk Anbar dergileri, Devir ve Bedir günlük gazetelerini çıkarmıştır. Fakat zamanın hükümeti ve softaları tarafından kapatılmıştır. Hatta hapse atılmış, sürgüne gönderilmiştir.

Ahmet Mithat Efendi çok fazla eser yazmıştır. Eserlerinde sade, temiz, açık bir dil kullanmıştır .Daha sonra başlayan «Türkçecilik akımının öncüsü sayılır

Halkın çok okumasını sağlamak için elinden gelen çabayı esirgememiştir. Eserlerinde bütün konuları işlemiştir.

Ahmet Mithat Efendi; zamanında çabasının ödülünü kazanmış, en çok okunan yazar olmuştur. Birçok Fransız romanlarını dilimize çevirmiştir.

Eserlerinden birkaçı: Hasan Mellahi; Hüseyin Fellah; Felâtun Beyle Rakım Efendi, Henüz onyedi yaşında gibi pek çok eserler yazmıştır.

Seyyare Atalayson

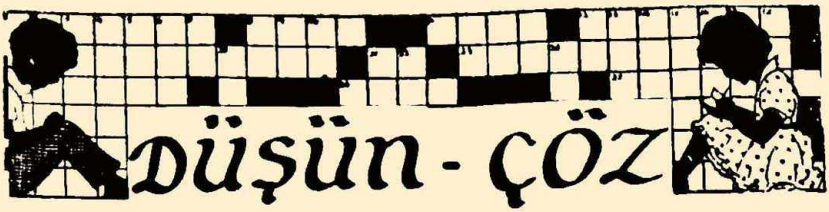

Alıştırmalar:

1 — Aşağıdaki sayıları kuruş yapınız?
5 L., 8 L., 11 L., 15 L., 20 L., 24 L.

2 — Aşağıdaki sayıları lira yapınız?
300 kr, 700 kr, 1000 kr, 2600 kr, 3700 kr, 2300 kr.

3 — Aşağıdaki sayıları kuruş yapınız?
2,25 L. 3,60 L. 4,85 L. 6,12 L. 5,81 L.
7,03 L. 8,6 L.

4 — Aşağıdaki sayıları lira yapınız?
478 kr, 765 kr, 381 kr, 630 kr, 823 kr, 95 kr, 43 kr, 76 kr.

Problemler:

AŞAĞIDAKİ PROBLEMLERİ AKILDAN ÇÖZÜNÜZ

5 — İki buçuk liramı bozdurdum. 4 tane 10 kuruşluk, iki tane beş kuruşluk ve geriye kalanı 25 kuruşluk aldım. 25 kuruşluklar kaç tane idi?

6 — Bozdurduğum beş liradan 3yirmi beşlik, 4 onluk, 1 beşlik kalmış. Kaç kuruş harcadığımı bulunuz?

7 — Kooperatifimizde tanesi 5 kuruşa satılan şekerlerden 15 tane aldım. Kaç tane 25 kuruşluk vereceğim?

8 — Tanesi 25 kuruş olan simitlerden 350 kuruşluk satıldığı zaman kaç simit elden çıkmıştır?

AŞAĞIDAKİ PROBLEMLERİ YAZARAK HESAPLAYINIZ

9 — Okulumuz kooperatifinin dünkü satışlarından 30 adet 5, 67 adet 10, 56 adet 25 kuruşluk ve 23 adet 1 ve 19 adet 2,5 liralık toplanmıştır. Kooperatifimizin dünkü satışlarından kaç lira elde edilmiştir?

10 — Beyaz peynirin kg. ı 7,5 liradır. Bu peynirden 0,4 kg. aldık, kaç kuruş vereceğiz?

11 — Elmanın kg. ı 240 kuruştur. 1,750 kg. ına kaç lira vereceğiz?

12 — Ayvanın kg. ı 1,50 L. dır. 2,6 kg. ına kaç kuruş ödeyeceğiz?

13 — Çekilmiş kahvenin kg. ı 53 L. dır. 0,15 kg. ına kaç lira vereceğiz?

14 — Manav 1,50 kg. üzüm tarttı ve 2,70 L. aldı. Bu üzümün fiatını kaç kuruştan hesap etti?

15 — Bakkaldan 0,2 kg. pastırma aldık, 2,4 L. verdik Acaba aldığımız pastırmanın kg. ı kaç lira idi?

16 — Kg. ı 8,50 liradan 3,4 liralık iç ceviz aldık. Kaç gram ceviz aldığınızı bulunuz?

17 — Kg. ı 14 liradan 8,4 liralık, iç badem aldık. Kaç gram badem aldığımızı bulunuz?

18 — Kg. ı 8 L. olan şekerden 1,50 liralık aldık. Aldığımız şekerin ağırlığı ne kadardı?

Matematik oyunları:

TİLKİ - KAZ OYUNU

Oyuna girecek çocuklardan biri tilki olsun, diğerleri kaz olsunlar. Tilki ortaya geçsin, kazlar onun etrafında halka olsunlar. Tilki kazlardan birini yanına çağırsın ve (5,8 daha kaç eder? Kaz 13 diyebilirse gene yerine geçsin, yanlış söylerse oyundan çıksın. Tilki yanlışı kabul ederse kaz olsun. Tilki yanına çağırdığı kaza toplama, çıkarma, çarpma ve bölmeye ait sorular sorarak oyuna devam etsin.

AKSIRMA OYUNU

Bir çocuk ebe ortaya gelsin, diğerleri etrafına halka olsun. Her çocuk birer numara alsın, göğsüne iliştirsin. Ebe 4 desin ve bir çocuğu göstersin. İşaret edilen çocuk 4 ile kendi numarasını toplayıp kaç ettiğini söylesin. Bilemezse ebe olsun. Ebe onun numarasını alıp yerine geçsin. Ebe 6 ,10, 30, 55.. dedikçe işaret edilen çocuk, kendi numarası ile söylenen sayının toplamını söylesin.

Kitap olmayınca bilgi olmaz.

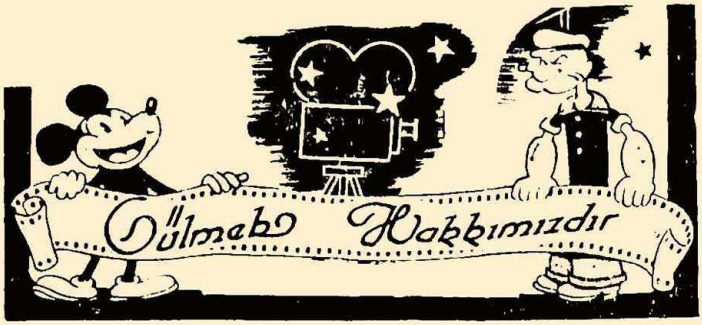

BİLDİM BİLELİ

İki çocuk evin önünde topaç çeviriyordu. Bu sırada bir adam yanlarına geldi. Eliyle karşıdaki sokağı işaret ederek:

— Bu sokak nereye gider, yavrum, diye sordu.

Çocuklardan biri hiç düşünmeden cevap verdi:

— Hiç bir yere gitmez efendim, o sokak bildim, bileli buradadır.

⁂

KAÇ YAŞINDA

Adamın biri, küçük bir çocuğa:

— Kaç yaşındasın? diye sordu.

— Altı.

— Altı mı? Ama boyun şemsiyemin boyu kadar bile yok.

Çocuk ayaklarının üzerinde yükselerek şu cevabı verdi:

— Peki, sizin şemsiyeniz kaç yaşında?

⁂

AĞAÇTAKİ ÇOCUK

Bahçıvan Mehmet ağa ağacın üzerinde bir çocuk görünce, öfke ile seslendi:

— Hey! orada ne yapıyorsun bakayım?

Ağaçtaki çocuk korku içinde cevap verdi:

— Şey... elmalarınızdan biri yere düşmüştü de onu yerine koyuyorum.

PALABIYIK AMCA AVCI

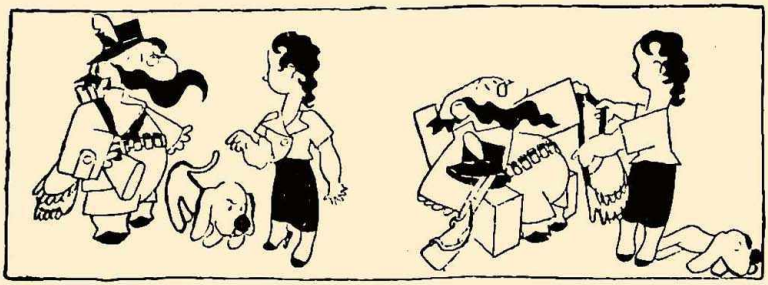

1 — Palabıyık amca avdan memnun fakat eli boş dönmüştü.

2 — Çantasını omuzundan çıkarıp kızına verdi.

BULMACA

Bu zavallı tavşan aç kalmış. Gidebilse yiyecek bulacak. Bütün yollar kapalı, yalnız bir yol sebzelerin bulunduğu orta yere gider. Lûtfen ona, sebzelere giden yolu gösterirmisiniz?

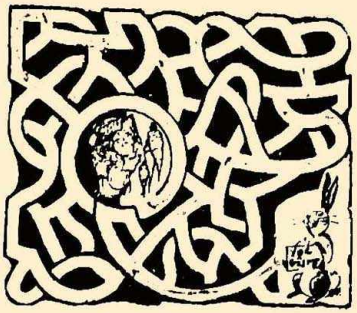

BİLMECE

Atilâ'nın kitabından)

Ne ağzım var, ne de dilim.
Yaprağım var, dal değilim.
Dikişim var, mendil miyim?
Işığım var, kandil miyim?
Her şeyleri sorun bana
Anlatırım anlıyana.
Kapı gibi açılırım,

Işık olur saçılırım.
Ne ustayım, ne öğretmen;
Ne istersen öğren benden,
Benden iyi dost bulunmaz.
Ayrılma sen benden kış, yaz.
Biliyorsun yükselmeyi,
Çözüver bu bilmeceyi.

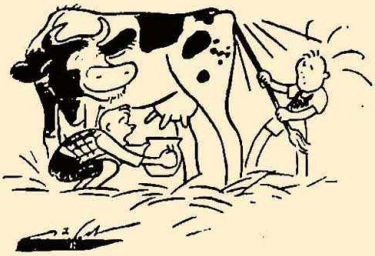

— *Biraz daha çabuk salla... Henüz hiç damlamadı.*

3 — Çantayı açan kızı :
— Bu boş hani kuşlar diye sordu.

4 — Palabıyık amca.
— Eyvah çantayı kapamayı unutmuşum. Kaçmışlar dedi.

ÖZ BİLGİ

Güneşin dünyamıza uzaklığı 149.670.000 kilometredir.

⁂

Dünyamızın güneş etrafında dolaşırken çizdiği yola yörünge denilir. Uzunluğu 939.200.000 kilometredir.

⁂

Dünyamızın yüz ölçüsü 509.950 kilometre karedir.

⁂

Dünyamızın güneş etrafında dolaşırken çizdiği yola yörünge denilir. Uzunluğu 939.200.000 kilometredir.

⁂

Ekvatorun çapı 12,256 kilometredir.

⁂

Dünyamızın en yüksek yeri: Asya kıtasındaki Himalaya dağları üzerinde bulunan Everest tepesidir. Yüksekliği 8882 metredir.

⁂

Dünyamızın en çukur yeri: Büyük Okyanusta 11,500 metredir.

⁂

Dünyamızın en uzun nehri Kuzey Amerika kıtasında Misisipi 5,780 kilometre uzunluğundadır.

⁂

Dünyamızın suyu en bol nehri Güney Amerikada Amazon nehridir.

⁂

Dünyamızın en yüksekten dökülen şelâlesi Niyegaradır. Bu da Amerika kıtasındadır..

⁂

Radyum; Altından daha kıymetli bir madendir. Fransız Fizikcisi Henri Beeguerel 1896 da buldu. Bir gram radyomun fiatı 100.000 liradır. Radyum şuaları bir çok cilt hastalıklarına ve yaraları tedavide kullanılmaktadır.

⁂

Suni ipek: 1884 de Fransız Hilaire Chardiennet tarafından imal edildi.

5 — Yüz tane yılı nbir araya gelmesine (.....) denir.

Kendimizi Yoklıyalım

A — Aşağıdaki cümleler içindeki noksanları tamamlıyabilirmisiniz?

1 — Her çağ önemli bir (...Buluş.....) ile başlar.
2 — Tarih çağları (...Yazının...) nın bulunması ile açıldı.
3 — Sumerliler (...Mezopotamya) yada otururlardı.
4 — İsa Peygamberin doğduğu güne (...Milat.....) denir.
5 — Yüz tane yılın bir araya gelmesine (...Asır....) denir.
6 — Kitap okuyanı (.....)
7 — En değerli armağan (...Kitaptır.) tır.
8 — Kitap sayfalarını çevirirken (.....) larınızı tükrüklemeyiniz.
9 — Tifo (...Hastalık.....) bir hastalıktır.
10 — Tifo hastalığına tutulmamak için (...Aşı.....) olmalıdır.

B — Aşağıdaki soruların doğru cevaplarını bul parantez içine (D) işaretini koy.

1 — ATATÜRK İzmire hangi tarihte girdi.
a — 30.8.1938 (..D..) b — 9.9.1923 (.....) c — 9.9.1919 (.....)

2 — Katı cisimler ısıtılırsa ne olur?
a — Donar (...) b — Buğu haline gelir (...) c — Ergir (D)

3 — Isıtılan bir cismin hacmi ne olur?
a — Büyür (.....) b — Küçülür (.....) c — Değişmez (..D..)

4 — Hasta olmayan bir kimsenin vücudunun sıcaklığı ne kadardır?
a — 35,5 derece (D) b — 36,5 derece (...) c — 37,5 derece (...)

5 — Kızılırmak hangi denize akar?
a — Akdenize (...) b — Ege denizine (.D.) c — Karadenize (...)

6 — Türkiyenin en uzun akarsuyu hangisidir?
a — Kızılırmak (..D..) b — Meriç (.....) c — Fırat (.....)

C — Aşağıdaki ırmakları döküldükleri denizle eşleştirebilirmisiniz?

1 — Fırat	(Basra körfezi.)	1 — Akdeniz 9
2 — Kızılırmak	(Karadeniz)	2 — Ege denizi 5
3 — Yeşilırmak	(Karadeniz)	3 — Ege denizi 6
4 — Sakarya	(Karadeniz)	4 — Ege denizi 7
5 — Meriç	(Ege)	5 — Karadeniz 2
6 — Gediz	(Ege)	6 — Karadeniz 3
7 — B. Menderes	(Ege)	7 — Karadeniz 4
8 — Seyhan	(Akd.)	8 — Akdeniz 8
9 — Ceyhan	(Akd.)	5 — Basra körfezi 1

Not: Eşleştirmek için parantezler içine denizlerin numaralarını yazın.
Bu soruların cevabı derginizde vardır.

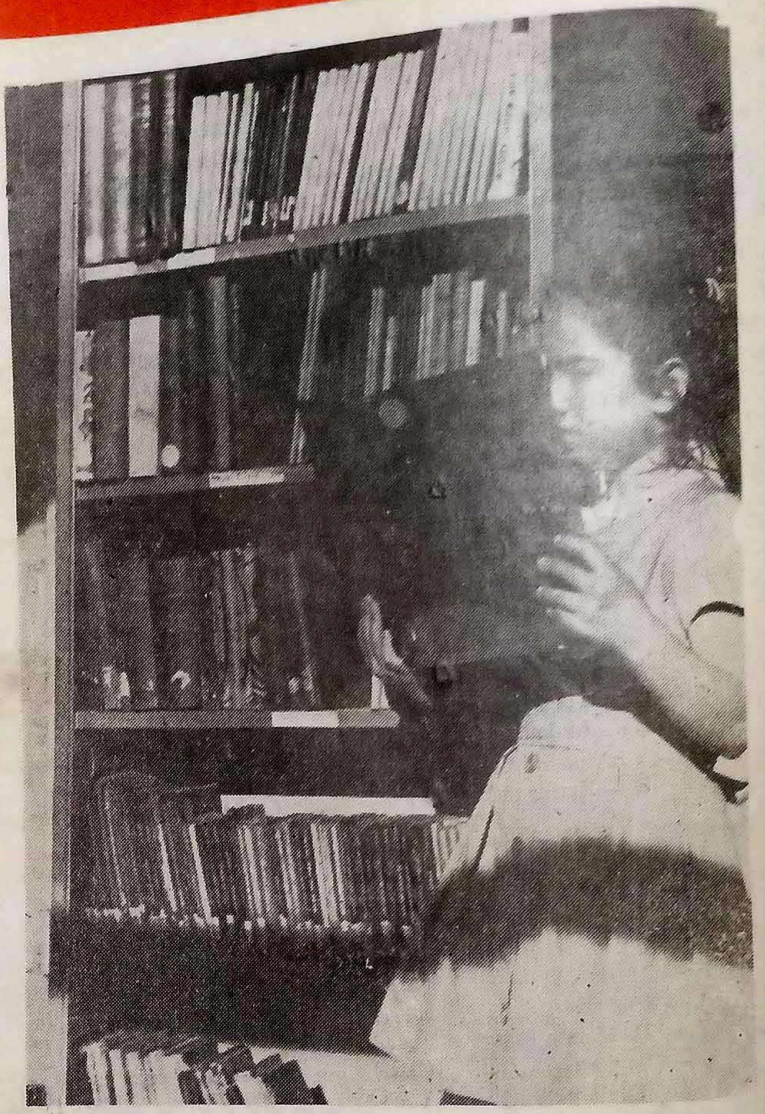

Süleymaniye Çocuk Kitaplığından bir köşe